ABSTRAKT

ŠULCOVÁ, Hana: Analýza farmakoterapie v domovech pro seniory. [Rigorózní práce]/Hana Šulcová - Univerzita Karlova v Praze. Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Katedra sociální a klinické farmacie - prof. RNDr. Jiří Vlček, CSc., Hradec Králové, 2013.

Geriatričtí pacienti dneška jsou typičtí svou multimorbiditou a často užívají velké množství léků současně. Vlivem involučních změn, ke kterým dochází v organismu během stárnutí, však reagují na určitá léčiva nebo skupiny léčiv jinak než populace v produktivním věku. Polyfarmakoterapie, polypragmázie a léčiva potenciálně nevhodná ve stáří jsou častou příčinou vzniku nežádoucích lékových reakcí a mohou ohrozit zdraví geriatrického pacienta. Domovy pro seniory představují prostředí, ve kterém jsou jejich residenti ohroženi nevhodnou preskripcí více než senioři žijící v domácím prostředí.

Tato práce je průřezovou analýzou farmakoterapie v prostředí domova pro seniory se zaměřením na analýzu výskytu léčiv potenciálně nevhodných ve stáří (pomocí STOPP kritérií) a lékových interakcí (pomocí databáze AISLP a softwaru Micromedex). Součástí analýzy bylo také 5 dotazníků zaměřených na komplexní geriatrické hodnocení a povědomí respondentů o užívaných farmakách. Sběr dat probíhal v období únor až květen 2012.

Analýza se uskutečnila ve dvou domovech pro seniory v oblasti Prahy a Středočeského kraje. Zúčastnilo se jí 58 respondentů ve věku 65 a více let. Průměrný věk respondentů byl 82 let, v souboru převažovaly ženy (74 %). Respondenti byli nezávislí v základních všedních činnostech, ale vysoce závislí v instrumentálních všedních činnostech. Poměrně často trpěli depresí, mírnou, nebo manifestní (51 %) a v 65 % případů měli kognitivní funkce v normě. Respondenti užívali v průměru 8,9 léků vázaných na lékařský předpis, 1,2 léků volně prodejných a 0,6 doplňků stravy. Největší část předepsaných léčiv tvořila léčiva kardiovaskulárního, centrálního nervového a trávícího systému. Nejvíce předepisované skupiny léčiv byly antiagregancia (71 % respondentů), diuretika (55 %), antiulceróza (50 %), ACE inhibitory (41 %), beta blokátory (41 %) a antidepresiva (35 %). Potenciální lékové interakce se vyskytly u 86 % respondentů a závažné až velmi závažné interakce u 8,6 % respondentů. Léčiva potenciálně nevhodná ve stáří užívalo 65,5 % respondentů.

Výsledky této práce poukazují na vysoký výskyt lékových interakcí a léčiv potenciálně nevhodných ve stáří ve vybraných domovech pro seniory v České republice. V zájmu zvýšení

kvality farmakoterapie seniorů by měla být léková terapie pravidelně revidována a přidání každého nového léku vždy pečlivě zváženo.

Klíčová slova: domovy pro seniory, farmakoterapie seniorů, léčiva potenciálně nevhodná ve stáří, STOPP kritéria, lékové interakce